

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Raklin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnon antajasta

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset ammattilaiset. Jäsenemme ovat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajia, rakennuttajia ja käyttäjiä sekä näiden ammattimaisia edustajia. Jäsenemme investoivat rakennetun ympäristön uudis- ja korjaushankkeisiin vuosittain 5–10 mrd. €. Raklin jäsenten omistama kiinteistökanta Suomessa on noin 100 milj. m².

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Lakia muutettaisiin siten, että kaivostoiminnassa ja konesaleissa käytettävän sähkön vero siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I, jonka vero on 2,24 senttiä kilowattitunnilta. Alemman sähköveroluokan vero on 0,05 senttiä kilowattitunnilta, joten ehdotetut muutokset nostaisivat kaivostoiminnassa ja konesaleissa käytettävän sähkön veroa 2,19 senttiä kilowattitunnilta.

Raklin lausunto

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli pitää luonnoksen mukaista uudistusta huonona. Se häiritseisi merkittävästi energiapolitiikan ennustettavuutta ja yritysten investointimahdollisuuksia Suomeen. Raklin jäsenrytykset, jotka ovat ammattimaisia kiinteistönomistajia ja -sijoittajia,

kertovat, että kiinteistökauppoja potentiaalisten konesalitoimijoiden kanssa on alkanut kariutua Suomen poukkoilevan veropolitiikan vuoksi. Mainehaittaa on ehtinyt jo tulla, mutta se on korjattavissa nopealla reagoinnilla ja uudistuksen keskeyttämisellä.

Rakli ei pidä perusteltuna konesalien asettamista verotuksellisesti eriarvoiseen asemaan muun teollisen toiminnan suhteen. Konesalit ovat teollisuuden ala muiden joukossa, ja tällä hetkellä hyvin potentiaalinen kasvuala. Veromuutos aiheuttaisi jopa 50 prosenttia lisää kustannuksia vuokralaisena toimivan konesalin operoinnille. Jos konesalien sähkövero nostetaan I-luokkaan, siirtyisi investointeja keskeisiin kilpailijamaihin, kuten Ruotsiin ja Norjaan.

Kyseiset investoinnit olisivat merkittäviä aluetaloudellisesti, sillä investointeja on suuntautumassa erityisesti vahvimpien kasvukeskusten ulkopuolisiin kuntiin. Verouudistus uhkaisikin kasvumahdollisuuksia kasvukeskusten ulkopuolella. Konesaleilla on myös paikallisesti merkittävä työllistävä vaikutus.

Hyvin monet Suomeen toteutettavat ja alustavasti suunnitellut konesalit sijoittuvat sellaisiin kuntiin, joissa niille on tarjolla lähellä tuotettua uudistuvaa sähköä ja aiemmasta käytöstä poistuneita teollisuuskiinteistöjä olemassa olevan energiainfrastruktuurin läheisyydessä. Näin ollen, konesali-investoinneista ei aiheudu ennakoimattomia riskejä kansallisen runkoverkon kapasiteetin suhteen. Konesalit ovat myös alueidensa energiainfrastruktuurihankkeita. Suurissa saleissa syntyvä lämpöenergia on kytkettävissä kunnalliseen kaukolämpöön, lisäten alueellista energiaomavaraisuutta sekä vauhdittaen puhdasta siirtymää.

Suomen on jatkettava investointien houkuttelua. Energiaa runsaasti käyttävien laitosten mahdollistamiseksi Suomessa on rakennettu määrätietoisesti ja runsaasti uusiutuvaa energiantuotantoa. Luonnoksen mukainen sähköveron uudistus ja sen tuoma epävarmuus vaikuttaisivat konesalien ohella muihin puhtaan siirtymän investointeihin, vaikka juuri näitä investointeja halutaan kansallisella ja alueellisella politiikalla edistää. Poliitiikan ja sähköverosäätelyn tulee kulkea käsi kädessä, pitkäjänteisesti ja ennustettavasti.

Luonnoksen mukainen sähköveromuutos olisi hengeltään uuden rakentamislain vastainen: rakentamislain 43a § puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta (luvituksen sujuvoittaminen) koskee eräiden muiden hankkeiden lisäksi palvelinkeskuksia, joiden tuottamasta hukkalämmöstä pääosa hyödynnetään. Kun näitä hankkeita halutaan edistää muun muassa rakentamislain puitteissa, ei niitä tulisi vaikeuttaa toisaalla.

Kurunmäki Kimmo
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry